

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasa'nın 98 ve T.B.M.M. İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince saygılarımla talep ederim. **26.01.2023**

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

Şanlıurfa ili Hilvan ilçesi Kırbaşı köyüne bağlı Yalgın Mezrasında, Şanlıurfa Ceza İnfaz Kurumları Kampüsü'nün kanalizasyon sularının açıktan akarak tarlalardan geçtiği, ekili arazilere zarar verdiği, fıstık ve badem ağaçlarını kuruttuğu, kanalizasyon pisliğinin köyün içme suyuna karıştığı, vatandaşlar hastalandığı, kirli sudan dolayı hayvanlar telef olduğu, mezranın ortasında göle dönüşen cezaevi atık sularının özellikle yaz aylarında vatandaşlar açısından çekilmez bir hal aldığı, kokudan geçilmediği, atık suların çevrede görüntü kirliliği meydana getirdiği ve sağlık açısından tehlike oluşturduğu ortaya çıkmıştır.

Hilvan ilçesi Kırbaşı Köyü Yalgın Mezrası sakinleri, cezaevinden gelen atık sularının, ögün araları ya da yağın bir yağmurda daha şiddetli ve tazyikli geldiğinden dere yatağını taşırdığını; taşınan dere yatağından gelen kirli suyun köyün içme suyu olan kuyuya karıştığını ve içme suyunu da zehirlediğini bildirmişler ve mağduriyetlerini dile getirmişlerdir. Erzurum'dan Şanlıurfa'ya hayvanlarını olatmaya getiren besiciler, mera yeri olarak Hilvan İlçe Tarım Müdürlüğünden aldıkları izin doğrultusunda Kırbaşı Köyü'ne yerleşmiş, ancak olatmaya bıraktıkları hayvanların cezaevinden akan sudan zehirlenerek telef olduklarını bildirmişlerdir.

Hem hayvanların hem de köylülerin sağlığını tehdit eden atık sular, çevreyi ve doğayı kirlettiği gibi köylülere ait fıstık ve badem ağaçlarını da etkileyerek kurumalarına sebep olmuştur. Vatandaşların şikâyetine rağmen ilgili kurumlar tarafından herhangi bir adım atılmamıştır.

Bu kapsamda sorularımın cevaplandırılması gerekmektedir:

1. Şanlıurfa Ceza İnfaz Kurumu Kampüsü'nün atık sularının açıktan akarak tarlalardan geçtiği, bunun ekili tarım arazilerine zarar verdiği, atık suyun köyün önünden geçerek bataklık oluşturduğu ve bu durumun köy, mezra halkının mallarına, hayvanlarına ve sağlıklarına zarar verdiği, bölge halkının şikâyeti üzerine Şanlıurfa Halk Sağlığı Müdürlüğü tarafından hazırlanan raporla da tespit edilmiş bulunmaktadır. Şanlıurfa İl Halk Sağlığı Müdürlüğü, gerekli tedbirlerin alınması için Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi ŞUSKİ Genel Müdürlüğü ve Şanlıurfa Ceza İnfaz Kurumları Müdürlüğü'ne resmi talepte bulunmuştur.

Bu sorunun çözümüyle alakalı Şanlıurfa İl Halk Sağlığı Müdürlüğü'nün raporları ve ilgili kurumlara yaptığı başvurular doğrultusunda Bakanlığınızca çalışma yapılması planlanmakta mıdır? Şayet planlanmakta ise söz konusu sorunun ne zaman çözüme kavuşturulması planlanmaktadır? Bakanlığınızca bu konuda yapılan veya yapılması planlanan çalışmanın detayı nedir?

2. Köylülerin, besicilerin, bölgede tarım faaliyeti yapanların Cezaevi Kampüsü kurulduğundan bu yana cezaevinin kanalizasyon atık suyundan kaynaklı olarak yıllardır mağduriyet yaşamaması, Anayasamızın “*Tarım, hayvancılık ve bu üretim dallarında çalışanların korunması*” başlıklı 45. maddesine aykırılık teşkil etmez mi? Ek olarak bu durum Devletin temel amaç ve görevlerinin yer aldığı Anayasanın 5. maddesinde bahsedilen “*kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışma*” ve 56. maddede yer alan “*Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını koruma ve çevre kirlenmesini önleme*” görevlerini yerine getirmediğini göstermez mi?
3. Daha önce bu konuda Bakanlığınıza iletilen bir şikâyet ya da talep var mıdır? Şayet var ise söz konusu şikâyet ve talepler doğrultusunda bir ne tür işlemler tesis edilmiştir? Konuyla alakalı idari veya adli soruşturma başlatılmış mıdır? Şayet başlatıldı ise soruşturmanın akıbeti ne durumdadır?
4. Atık sudan dolayı işbu önerge tarihine kadar zarara uğramış bulunan ve sağlığı tehdit altında olan vatandaşların zararı tazmin edilecek midir? Konuyla alakalı Bakanlığınızca ivedi olarak dere yatağının ıslah edilip kanalizasyon borularının döşenmesi sağlanacak mıdır?